

INSTRUKCYA

DLA

URZĘDNIKÓW I SERWITORA

BANKU POBOŻNEGO

W KRAKOWIE.

W KRAKOWIE,

W DRUKARNI «CZASU» FR. KLUCZYCKIEGO I SPÓŁKI
pod zarządem Józefa Łakocińskiego.

1892.

INSTRUKCYA

DLA

URZĘDNIKÓW I SERWITORA

BANKU POBOŻNEGO

W KRAKOWIE.

W KRAKOWIE,

W DRUKARNI «CZASU» FR. KLUCZYCKIEGO I SPÓŁKI
pod zarządem Józefa Łakocińskiego.

1892.

Biblioteka Jagiellońska

1002900606

383935

II-br.

Nakładem Arcybraetwa Miłosierdzia i Banku Pobożnego.

INSTRUKCYA

DLA URZĘDNIKÓW I SERWITORA

BANKU POBOŻNEGO.

Artykuł 1.

Bank Pobożny tworzy wraz z Arcybractwem Miłosierdzia jedno ciało i zostaje pod zarządem i bezpośrednim nadzorem Rady Arcybractwa Miłosierdzia i Banku Pobożnego.

Artykuł 2.

O zastawach.

Bank Pobożny udziela tylko biednym religii chrześcijańskokatolickiej pożyczki na zastawy złote i srebrne, do dwóch trzecich części wartości wagi złota i srebra, na korale do połowy, a na klejnoty i suknie w trzeciej części rzeczywistej wartości, niepobierając procentu lub jakiegokolwiek innej opłaty.

Artykuł 3.

Największa kwota pożyczki dla jednej osoby, chociażby więcej fantów pojedynczo zastawiła, wynosi pięćdziesiąt (50) zła., a w nadzwyczajnych uwzględnienia godnych wypadkach najwyżej sto (100) zła. Najmniejsza zaś pożyczka na zastaw ma wynosić 50 ct. w. a.

Artykuł 4.

Ocenianie, komu z zastawiających kosztowności i w jakiej sumie ma być udzieloną pożyczka na zastawy do kwoty sto (100) zła., zostawia się zgodnemu i sumiennemu przekonaniu Pisarzów Banku. W razie różnicy zdań co do kwoty, jaka ma być udzieloną tytułem pożyczki, wolno udzielić pożyczkę jedynie w mniejszej kwocie. Jeżeli zaś jeden z Pisarzów Banku oświadczy się przeciw udzieleniu po-

życzki, obowiązani są Pisarze Banku przedstawić tę sprawę do rozstrzygnięcia Starszemu Arcybractwa lub jego zastępcy.

Jeżeli zastawiający przedmioty żąda mniejszej pożyczki, niżeli wypada z oszacowania taksatora, to w każdym razie taksator winien podać rzeczywistą wartość zastawu i wymienić na kwocie zastawniczym kwotę żądanej pożyczki.

Artykuł 5.

W celu zabezpieczenia kapitału obrotowego Banku Pobożnego od jakiegokolwiek uszczerbku, jak niemniej ze względu na przepisy policyjne, zabrania się Pisarzom Banku wypożyczać:

a) na zastawy ulegające prędkiemu zniszczeniu, mianowicie: na futra, rzeczy skórzane, piérze i włosie, następnie na naczynia i sprzęty drewniane lub żelazne, broń i instrumenta, wreszcie na przedmioty przeznaczone dla użytku kościelnego;

b) osobom, co do których ze względu na wiek, stan lub z innych powodów zachodzi wątpliwość, czy są właścicielami lub prawnymi posiadaczami przedmiotów przyniesionych na zastaw.

Artykuł 6.

W razie podejrzenia, że przyniesione do zastawu przedmioty pochodzą z kradzieży, lub że osoba zastawiająca je nie miała prawa do ich zastawienia, obowiązani są Pisarze Banku zatrzymać zastawione przedmioty i o tem natychmiast donieść pisemnie Starszemu Arcybractwa, który sprawę rozstrzygnie.

Artykuł 7.

Pożyczki mają być udzielane tylko rzeczywiście biednym i na nazwisko pożyczającego. Dla ułatwienia kontroli i porządku otrzymuje zgłaszający się do zastawu markę z numerem, a po dopełnieniu odnośnych formalności Pisarze Banku wywołują numer i wypłacają posiadaczowi marki z wywołanym numerem przyznaną pożyczkę.

Artykuł 8.

Nie wolno przyjmować w zastaw przedmiotów wartości nad trzysta (300) zła., niemniej kufrów i pak bez ocenienia wartości pojedynczych przedmiotów, tudzież fantów nadsyłanych pocztą do zastawienia, ani też zwracać zastawów pocztą za zaliczką należności bankowej. Wogóle wysyłka wykupionych zastawów przez pocztę może nastąpić tylko za zezwoleniem Komisji bankowej.

Artykuł 9.

Pisarze Banku Pobożnego tak przy wydawaniu pieniędzy na zastawy jak przy odbieraniu należności za wykupione zastawy wydawać i przyjmować mogą wyłącznie tylko złotą, srebrną lub papierową monetę austryacką w kraju w obiegu będącą.

Artykuł 10.

O kapitale obrotowym Banku.

Bank Pobożny powiększa swój kapitał obrotowy w następujący sposób:

- a) jednorazowemi ofiarami dobroczyńców;
- b) procentami od kapitałów hipotecznych wyraźnie na Bank Pobożny przeznaczonych;
- c) dobrowolnemi datkami z puszek Banku Pobożnego, oddawanemi corocznie po licytacji do kasy Arcybractwa Miłosierdzia;
- d) nadwyżkami pozostałymi po sprzedaży zastawów i zaspokojeniu należności bankowej, których w przeciągu sześciu lat nie podniesiono.

Artykuł 11.

Nadwyżki wykazane z licytacji zastawów niewykupionych mają być lokowane w kasie oszczędności w ten sposób, ażeby każda nadwyżka licytacyjna miała oddzielną książeczkę, z której podnosić należy dla stron wypłaty, pochodzące z tej licytacji. Jako dowód mają służyć kwity zastawnicze, dla każdego roku licytacyjnego w porządku dat według księgi nadwyżek ułożone.

Corocznie po ukończonej licytacji i po sprawdzeniu jej przez Komisję bankową obowiązani są Pisarze Banku złożyć do kasy Arcybractwa Miłosierdzia na rzecz funduszu Banku Pobożnego książeczkę kasy oszczędności, wykazującą nieodebrane nadwyżki, których sześcioletni termin odebrania upłynął.

Artykuł 12.

Kapitał obrotowy Banku Pobożnego wynosi 60.000 zła. i może się zwiększać wedle obecnego stanu funduszków Banku jedynie oszczędnościami z kapitałów lokacyjnych za uchwałą Rady Arcybractwa na przedstawienie Pisarzy Banku, albo też funduszami, jakie w przyszłości wyraźnie na ten cel Bankowi Pobożnemu zapisane i oddane zostaną.

Artykuł 13.

O zastawianiu i wykupywaniu.

Formalności przy udzielaniu pożyczek na zastawy są następujące:

- a) osoba przynosząca przedmiot do zastawu oddaje go Taksatorowi w kancelaryi Banku Pobożnego do oszacowania, a ten po oszacowaniu wydaje poświadczenie wartości, przypieczętowawszy je do fantu przedstawionego do oszacowania;
- b) Pisarze Banku po odebraniu fantu wydają zastawiającemu markę z numerem, a przekonawszy się, że oszacowanie nie przynosi wartości zastawu i że nie zaszła przy oszacowaniu pomyłka, wypytyują się zastawiającego o jego nazwisko i stosunki, miejsce zamieszkania i t. p. Jeżeli nie zajdzie żadna z przeszkód nadmienionych w art. 3 do 8, oznaczają sumę pożyczki, zapiszą zastaw do właściwych ksiąg i zaliczając zastawiającemu przyznaną pożyczkę, wydadzą mu równocześnie kwit zastawniczy należycie wypełniony i przez nich podpisany;
- c) następnie otrzymany zastaw wraz z poświadczeniem wartości (lit. a) i kartką z opisem zastawu przyczepioną do fantu przechowują w składach bankowych;
- d) kartki zawierające opisanie fantu będą drukowane w odmienniej barwie na klejnoty i kosztowności, a w innej barwie na zastawy sukienne celem ułatwienia prędszego wyszukania zastawu.

Artykuł 14.

Termin do wykupna zastawów oznacza się:

- a) dla zastawów sukienych jeden rok;
- b) dla zastawów srebrnych i złotych tudzież klejnotów i korali dwa lata, licząc od dnia zastawienia przedmiotu.

Artykuł 15.

Przedłużenie terminu wykupna zastawów sukienych, jako ulegających zniszczeniu, jest bezwzględnie wzbronione. Przedłużenie zaś wykupna fantów klejnotowych i kosztowności może nastąpić tylko pod następującymi warunkami:

- a) odnośne podania stron mają być udzielone najpierw Pisarzom Banku i Taksatorowi do dania swej opinii na piśmie, a na-

stepnie Przewodniczacemu Komisyi bankowej do przedlozenia Radzie A. M. wniosku;

- b) przedluzenie moze nastapic na nastepne dwa lata, z tem zastrzezeniem, iz dalsze przedluzenie nie bedzie udzielone;
- c) w razie przedluzenia wskutek uchwalry Rady A. M. terminu wykupna fantu, maja Pisarze Banku odnosny fant w ksiegach jako wykupiony wypisac i rownoczesnie zapisać go jako na nowo zastawiony. Zaś tak w protokole, jak na kwiecie zastawniczym nalezy zanotowac, ze termin wykupna tego fantu wskutek uchwalry Rady byl przedluzony na dwa lata, z tem zastrzezeniem, ze dalsze przedluzenie nie bedzie dozwolone;
- d) w razie wniesienia przez strone prosby ustnej lub pisemnej o przedluzenie terminu wykupna podczas licytacji, moze Komisyja bankowa wyjatkowo przychylic sie do tej prosby, a nastepnie zdac o tem sprawe Radzie A. M.

Artykul 16.

Chcacy wykupic zastaw zglasza sie do kancelaryi Banku i sklada kwit zastawniczy (art. 13 lit. b) wraz z pozyczona kwota we wlasciwej monecie, poczem Pisarze Banku wybadaja zgłaszającego sie co do imienia, nazwiska, miejsca zamieszkania w chwili zastawu i czasu, w którym fant byl zastawiony, i porównaja te wyjaśnienia z zapiskami we wlasciwych ksiegach. Po przekonaniu sie o prawnem posiadaniu kwitu zastawniczego, wydadza zgłaszającemu sie wykupiony zastaw i stwierdza podpisami wykupno w dotyczacych ksiegach, nie biorac za to od stron zadnego wynagrodzenia.

Pisarzowi Banku udajacemu sie do skladu po wykupiony fant, winien zawsze towarzyszye serwitor, dla latwiejszego zaś przegladu i wyszukania maja byc fanty porzadkiem liczb ukkladane.

Artykul 17.

W razie zagubienia lub skradzenia kwitu zastawniczego na fant, nieprzenoszący wedle oszacowania wartosci 20 zla., powinien zgłaszający sie po poprzednim zastrzezeniu, zapisaniem we wlasciwych ksiegach przez Pisarzów Banku, uzyskac swiadectwo urzedu gminy lub dwuch obywateli stwierdzajacych tozsamosc osoby, z krotkim opisem wypadku, w którym kwit zastawniczy zniszczony, zgubiony lub skradziony zostal.

Artykul 18.

Na zasadzie takiego swiadectwa Pisarze Banku stwierdziwszy tozsamosc osoby zastawiającej, jej miejsce zamieszkania, czas, w któ-

rym fant był zastawiony, i rodzaj zastawu, wydadzą zastaw, jeżeli nie będzie żadnych wątpliwości, zaś w razie jakich wątpliwości przedłożą ten protokół wraz ze swoją opinią do decyzji Radzie Arcybractwa.

Zastrzeżenia anonimowe nie mogą być uwzględnione.

Artykuł 19.

Co się zaś tyczy zastawów, których wartość wedle oszacowania przenosi kwotę 20 zł., ma właściciel zgubionego lub skradzionego kwitu zastawniczego ogłosić ten wypadek dwukrotnie za pośrednictwem Pisarzów Banku w jednym z miejscowych pism publicznych najwięcej rozpowszechnionem, według następującego formularza: »Pisarze Banku Pobożnego w Krakowie podają do publicznej wiadomości, że wydany przez nich dnia ..... 18..... do l. .... kwit zastawniczy na zastaw (klejnotowy, srebrny), według oświadczenia zgłaszającego się po zastaw zaginął. Wzywają więc wszystkich interesowanych, aby najdalej w przeciągu trzech miesięcy, licząc od dnia umieszczenia ogłoszenia w dzienniku, w Banku Pobożnym w Krakowie swoje prawa do zastawu wykazali, w przeciwnym bowiem razie po upływie tego terminu wymieniony zastaw zgłaszającej się osobie wydany zostanie.«

Artykuł 20.

Po dopełnieniu powyższych formalności zastaw ma być w 30, dni po upływie terminu w ogłoszeniu zakreślonego stronie wydanym.

Artykuł 21.

Aż do rozpoczęcia licytacji, a nawet podczas samej licytacji wolno jest wykupywać zastawy.

Artykuł 22.

Czas między 15 lipca a 31 sierpnia każdego roku przeznaczony jest do spisania inwentarza i rewizji ogólnej składów bankowych. Do tej czynności zaprasza Rada na posiedzeniu zwyczajnem w czerwcu Komisję składającą się najmniej z pięciu Braci, która biorąc za podstawę księgę urządzeń wedle inwentarza z roku poprzedzającego, przejrzy zastawy niewykupione tym porządkiem, jak w protokołach są zapisane, porówna opis z zastawem i nowym inwentarzem, przysposobionym przez Pisarzy Banku, przeliczy gotowe pieniądze i przejrzy protokoły, inwentarz i bilans składów bankowych. Po przekonaniu się, że Pisarze Banku prowadzą księgi i zastawy w nale-

żyтым porządku, podpisze Komisya dotyczący protokół i złoży o tem Radzie na posiedzeniu wrześnieowem raport, wymieniając zarazem uchybienia, jeżeliby jakie podczas rewizyi dostrzegła. Komisya wnosi też o udzielenie absolutoryum z rachunków, a w danym razie o zarządzanie uchylenia wytkniętych uchybień.

Artykuł 23.

O licytacji.

Licytacya zastawionych, a we właściwym terminie nie wykupionych zastawów, ma się odbywać każdego roku dwa razy, mianowicie na wiosnę (tylko zastawów sukiennych) i w jesieni (sukiennych i klejnotowych) zawsze przed terminem licytacji w Kasie oszczędności, w obecności przewodniczącego i członków Komisji bankowej. Termin licytacji przynajmniej na miesiąc naprzód oznacza Rada Arcybractwa, publiczność zaś zawiadomioną o tem zostanie ogłoszeniami w jednym z miejscowych najwięcej rozpowszechnionych dzienników i rozlepionemi po rogach ulic plakatami.

Protokół licytacyjny, który ma zawierać Nr. i oznaczenie zastawu, tudzież kwotę, za którą sprzedany został, niemniej nazwisko kupującego, spisują Pisarze Banku w dwóch równobrzmiących egzemplarzach i codzień kontrolują po licytacji, czy zebrana ze sprzedaży zastawów gotówka zgadza się z protokołem.

Artykuł 24.

Po każdej odbytej licytacji mają Pisarze Banku sporządzić dokładny rachunek, który następnie Komisya bankowa sprawdzi, pieniądze osiągnięte z licytacji przeliczy i wynik rachunku w księgach bankowych zapisze. Oprócz tego Komisya bankowa sprawdzi przewyżki z każdego roku i wydzieli z nich tę, która po upływie sześciu lat ma wpłynąć na powiększenie funduszu obrotowego, niemniej przeliczy gotówkę pochodzącą z dobrowolnych datków w puszcze bankowej i złoży ją za pokwitowaniem w kasie Arcybractwa na rzecz funduszu Banku Pobożnego. O całej tej czynności Komisya bankowa zdaje sprawę na najbliższem posiedzeniu Radzie Arcybractwa, która w razie wykazania niedoboru pochodzącego z licytacji w każdym poszczególnym wypadku orzeknie, czy niedobór ma pokryć Taksator, lub czy wypadnie go zaspokoić z kasy bieżącej.

Pokrywanie niedoboru licytacyjnego nadwyżkami z poprzednich licytacyj nie jest dozwolone.

Artykuł 25.

W lokalu przeznaczonym do szacowania zastawów mają być umieszczone tablice zawierające streszczenie postanowień art. 3. do 8. i 13. tej instrukcyi, z tem ostrzeżeniem, że osoby, któreby wyludziły podstępniemi przedstawieniami pożyczki, albo pod zmyślonemi nazwiskami uzyskały na więcej zastawów pożyczki razem sumę 100 zła. przewyższające, zostaną za oszustwo do odpowiedzialności pociągnięte i od dobrodziejstwa korzystania z pożyczek bankowych raz na zawsze wykluczone.

Artykuł 26.

Obowiązki Pisarzów Banku.

W Banku Pobożnym pełnią obowiązki dwaj Pisarze, jeden duchowny, drugi świecki, którzy za swoje czynności są solidarnie odpowiedzialnymi. Pisarze Banku przez Radę wybrani, wykonają przysięgę w cywilnym sądzie delegowanym miejskim, statutem Arcybractwa w art. 37 przepisana, i przedłożą dowód wykonania Starszemu Arcybractwa.

Artykuł 27.

Pisarze Banku obowiązani są przyjmować z wszelką przyzwoitością i grzecznością strony interesowane, dokładnie zapisywać i przechowywać składane zastawy, oraz zwracać wykupione zastawy po odebraniu kwitu zastawniczego i udzielonej pożyczki. Za całość i szafowanie powierzonych im pieniędzy i zastawów, o ileby się nie zastosowali do przepisów tej instrukcyi, są całym swoim majątkiem odpowiedzialni.

Kaucya służbowa każdego z Pisarzów wynosi pięćset (500) zła., które po zamianowaniu przez Radę przed objęciem urzędu mają być złożone w kasie Arcybractwa w gotówce lub papierach wartościowych.

Artykuł 28.

W każdy wtorek, środę i piątek (z wyjątkiem świąt na te dni przypadających) od godziny 9 zrana do 2 z południa, w każdym zaś razie aż do czasu wydania pożyczek na wszystkie tegoż dnia oszacowane zastawy, mają być Pisarze Banku w biurze obecni i obowiązani są po ukończeniu swych czynności obliczyć kasę pod ręczną i zapisać wynik obrachunku.

Artykuł 29.

Od tego zajęcia są Pisarze uwolnieni:

- a) od 15 lipca do 31 sierpnia każdego roku, w czasie przeznaczonym do spisania inwentarza składów bankowych;
- b) od wigilii Bożego Narodzenia do święta Trzech Króli;
- c) od Wielkiego czwartku do pierwszej niedzieli po Wielkiej Nocy.

O tem postanowieniu ma być publiczność przez Pisarzy Banku odpowiednio zawiadamiana.

Artykuł 30.

Dla dogodności zastawiających i większego bezpieczeństwa za stawów otrzymują Pisarze Banku bezpłatne mieszkanie w kamienicy składów bankowych, za co Pisarz duchowny ma czuwać nad bezpieczeństwem kamienicy i pilnować sługę brackiego, aby wypełniał należycie swoje obowiązki.

Artykuł 31.

Komisya bankowa może w każdym czasie odbywać rewizyę Banku, a Pisarze Banku obowiązani są do udzielania jej wszelkich potrzebnych wyjaśnień na każde żądanie.

Artykuł 32.

Pisarz świecki Banku ma z końcem każdego miesiąca dla uwidocznienia wysokości kapitału obrotowego i porządku kasowego sporządzić bilans Banku, zapisując go równocześnie w osobnej księdze bilansowej. Odpis bilansu otrzymuje przewodniczący Komisji bankowej, który go na najbliższem posiedzeniu przedłoży Radzie ze swoim wnioskiem, jeżeli zajdzie tego potrzeba.

Artykuł 33.

Tak w protokółach, jak w inwentarzu i na kwitach zastawniczych muszą być liczby i rodzaj zastawu wyraźnie zapisywane, z omińnięciem wszelkich skrobań. W razie zaś pomyłki mają być zmyłone liczby lub wyrazy przekreślone, a pomyłka na boku poprawiona musi być przez dotyczącego Pisarza Banku podpisana.

Artykuł 34.

W czasie od 15 lipca do 31 sierpnia każdego roku obowiązani są Pisarze do układania inwentarza składów bankowych i rocznego

bilansu, a na wiosnę i w jesieni do odbywania licytacyj wspólnie z Komisją bankową (art. 23 i 24).

Artykuł 35.

Pisarze Banku mają czuwać nad tem, ażeby żaden z taksatorów lub sługa bankowy nie przyjmował jakiego datku od zastawiających. W razie spostrzeżenia takiego nadużycia winni natychmiast zawiadomić Starszego lub Radę.

Artykuł 36.

Jeden klucz od składów fantowych zostawać będzie w mieszkaniu Pisarza duchownego, a drugi u Pisarza świeckiego. W razie nieobecności lub choroby jednego z nich, powierzy Rada Arcybractwa jego klucze tej osobie, którą uzna za stosowną.

Artykuł 37.

W celu zabezpieczenia zastawów w składach sukiennych od niszczenia przez mole, mają Pisarze Banku czuwać nad tem, ażeby je sługa bracki przewietrzył i desyntekecyonował najmniej dwa razy w roku, mianowicie z początkiem wiosny i jesieni. Koszta desyntekecyi będą pokrywane z funduszów Banku, a wypłaci je kasa Arcybractwa za poświadczeniem Pisarzów i asygnacją Starszego Arcybractwa.

Artykuł 38.

Pisarze Banku obowiązani są utrzymywać następujące księgi:

- a) dwa protokoły, jeden do klejnotów, złota i srebra, drugi do zastawów sukiennych, w które porządkiem chronologicznym będą wciągali imiona i nazwiska zastawiających, ich mieszkanie, dokładny opis zastawu, wagę zastawów złotych i srebrnych, kwotę pożyczoną na zastaw, i czas, w którym fant został złożony;
- b) księgę bilansową, w której z końcem każdego miesiąca ma być dokładnie uwidocznionym ogólny obrót bankowy;
- c) dziennik poleceń Rady z wyszczególnieniem treści rozporządzeń i wzmianki o ich załatwieniu tudzież daty i liczby uchwały;
- d) inwentarz (według ułożonego formularza), w którym umieszczony będzie Nr. zastawu, data zastawu i kwota wypożyczona. Inwentarz ten ma być corocznie sporządzanym;
- e) protokół licytacyjny w dwóch egzemplarzach, obejmujący zastawy przez licytację sprzedane, kwotę wylicytowaną każdego zastawu, a w szczególności i kwotę nadwyżki;

- f) księgę kwitów sznurowych, obejmującą wpływy na pomnożenie Banku przeznaczone, przez Starszego liczbowaną i zaznaczoną, w której każdą odebraną kwotę mają Pisarze własnoręcznie potwierdzać;
- g) księgę nadwyżek z licytacji.

Księgi wymienione pod a) i d) mają być po upływie każdego roku administracyjnego na nowo sporządzane, wogóle zaś wszystkie księgi przed wzięciem ich do użytku muszą być należycie paginowane.

Artykuł 39.

Jeżeli zajdzie czynność pilna i niecierpiąca zwłoki, obowiązani są Pisarze do wykonania jej w każdym dniu (wyjąwszy niedziele i święta) nad przepisane trzy dni w tygodniu.

Artykuł 40.

Nadto Pisarze są obowiązani:

- a) składać wszelkie nad sumę 1500 zła. uzbierane nadwyżki w kasie podręcznej, na jedną książeczkę krakowskiej kasy oszczędności;
- b) zawiadamiać Radę Arcybractwa o każdym wniesieniu uzbieranych kwot do kasy oszczędności lub podniesieniu ztamtąd części kapitału obrotowego;
- c) składać w styczniu każdego roku sprawozdania Radzie Arcybractwa o obrocie funduszków i przedkładać wykazy do rocznych sprawozdań z obrotu funduszków Banku Pobożnego.

Artykuł 41.

O obowiązkach Taksatorów.

Do szacowania zastawów w Banku Pobożnym składanych ustanowieni są dwaj taksatorowie czyli znawcy, jeden do klejnotów, złota i srebra, a drugi do zastawów sukiennych. Obaj taksatorowie wykonają w myśl artykułu 37 statutu przysięgę w cywilnym Sądzie delegowanym miejskim zaraz po nastąpionym wyborze, że przedłożone im do oszacowania zastawy rzetelnie szacować i obowiązki swoje należycie i sumiennie wypełniać będą, i wręczą dowód jej wykonania Starszemu Arcybractwa.

Artykuł 42.

Obadwa taksatorowie, każdy w swym wydziale, obowiązani są w dniach przeznaczonych do zastawiania szacować zastawy pod okiem Pisarzy aż do zupełnego ukończenia czynności, z wszelką

dokładnością, sumiennością dla Banku i uprzejmością dla zastawiających. Taksatorowie mają stałą płacę, niewolno im więc pod jakim bądź pozorem pobierać od stron zastawiających wynagrodzeń lub podarunków.

Artykuł 43.

Taksatorowie są odpowiedzialni za straty, wynikłe z powodu wygórowanego oszacowania zastawów, w ten sposób, że w razie, gdyby uzyskana na licytacji cena niepokryła całkowitej pożyczki, danej na zastaw, będą obowiązani wynagrodzić Bankowi Pobożnemu straty ztąd powstałe.

Kaucya służbowa taksatora kosztowności wynosi dwieście (200) zła., zastawów sukiennych zaś pięćdziesiąt (50) zła., które po zamianowaniu przez Radę przed objęciem urzędu mają być złożone w kasie Arcybractwa w gotówce lub papierach wartościowych.

Artykuł 44.

Sługa bankowy (serwitor) i jego obowiązki.

Sługa bankowy, który jest zarazem płatnym sługą brackim, przez Radę wybieranym, ma być o ile można żonatym, statecznym, wiernym, trzeźwym i doświadczonej ucziwości.

Artykuł 45.

Obowiązany on jest:

- a) bywać przynajmniej raz na dzień, w godzinach przez Starszego oznaczonych, u Starszego, Sekretarza, Kasyera Arcybractwa i Pisarzów Banku celem uskuteczniania posług w interesach Arcybractwa;
- b) w dniach oznaczonych lub ile razy okaże się tego potrzeba, posługiwać Pisarzom w składach bankowych przy zastawianiu i wykupnie, oraz przy spisywaniu inwentarzów, szacowaniu zastawów przed licytacją i podczas licytacji, pełniąc obowiązek wywołującego, niemniej wykonać przewietrzania i desinfekcyonowania w składach zastawów sukiennych we właściwym czasie;
- c) ponieważ w kamienicy bankowej ma bezpłatne mieszkanie, przeto obowiązany jest pilnować czystości, porządku i bezpieczeństwa, zamykać wczesnie dom bracki, nie wpuszczać do niego osób obcych i podejrzanych; zanim więc bramę otworzy, winien wprzód przekonać się przez otwór w murze kamienicy przy bramie wehlowej zrobiony, kogo wpuszcza;

- d) o każdym nadzwyczajnym wydarzonym wypadku bezzwłocznie zawiadamiać Pisarza duchownego i przestrzegać, aby nikt z obcych niemeldowany nie przebywał w kamienicy;
- e) utrzymywać w porządku salę posiedzeń, przynależne kancelarye i znajdujące się tamże sprzęty, tudzież starannie pilnować wszelkiej własności bankowej;
- f) obchodzić braci z zaproszeniami na zwyczajne lub nadzwyczajne posiedzenia, roznosić ekspedycye i wszelkie akta, oraz wypełniać wszelkie inne obowiązki chętnie, gorliwie i wiernie;
- g) wreszcie być obecnym na wszelkich posiedzeniach Arcybractwa, nie wpuszczać na salę obcych osób bez wiedzy i zezwolenia Starszego i usługiwać w kościele podczas nabożeństw brackich.

Artykuł 46.

Instrukcyja ta obowiązuje od dnia 1 kwietnia 1892.

L. 100.

Na posiedzeniu w dniu 5 Marca 1892 r. odbytem, Rada Arcybractwa Miłosierdzia powyższą instrukcyję przyjęła i zatwierdziła.

J. Tomaszek,
Sekretarz Arcybractwa.

Dr Wł. Markiewicz,
Starszy Arcybractwa.

